

MEMORIAŁ
General Marii Wittek

FIBIGER Elwira
ps. „Piano”

AK
okr. Łódź
Obw. Kalisz

4217/USK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — ⁺ FIBIGER Elwine
ps. „Piano”
T. 4217 / WSK:

I/1. Relacja —

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne... —

IV. Korespondencja —
.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓₁

VI. Fotografie / ksero — zob. II-2. !

II Materiały uzupełniające relację

- Fibigerówna Elwira [w:] Słownik uczestniczek walk o niepodległość Polski 1939-1945, Warszawa 1988, nps, ksero, k. 1, s. 1
- Rafał Siwicki, Elwira Fibiger (1916-1945), „Piano”,
Stronie NOW-AK, www.literanie.net, nps, kopia, k. 2, s. 2-3
- Andrzej Androchowicz, Koniec przed koncem. Mond w Skarszewie
www.koolczasu.pl, nps, kopia, k. 3, s. 4-6

działu przeznaczanego do przebijania nocą drogi odrotu powstańcom ze Starego Miasta.

236, s. 633; 1225.

FIALA HELENA (1904–25 III 1943), nauczycielka szkoły powsz. w Rzezawie w pow. bocheńskim; w czasie II wojny światowej czynna w tajnym nauczaniu, aresztowana, więziona na Montelupich, 19 I 1943 wywieziona do Oświęcimia, nr oboz. 29761, tam zginęła.

134, 218; 737, 1960, nr 4.

FIBIAKÓWNA (FIBAKÓWNA?) HELENA, „Hela” (25 IV 1925–15 XI 1943), ur. i zam. w Łodzi, c. Franciszka, dozorcy, siostra Henryki (zob.); czł. organizacji młodzieżowej „Promieniści”, czynna zwłaszcza w kolportażu, aresztowana latem 1943, rozstrzelana na cmentarzu żydowskim razem z bratem Zdzisławem, również członkiem tej organizacji.

217, t. II, w życiorysie Henryki Fibiakównej; 520, s. 170.

FIBIAKÓWNA (FIBAKÓWNA?) HENRYKA, „Henia” (27 XII 1923–23 III 1944), ur. i zam. w Łodzi, c. Franciszka, dozorcy, siostra Heleny (zob.), pracowała w zakładach K. Scheiblera i L. Grohmana; od maja 1943 przewodnicząca organizacji młodzieżowej „Promieniści”, redaktorka pisma „Promieniści”, kolporterka, aresztowana w grudniu 1943, powieszona w więzieniu przy ul. Gdańskiej.

217, t. II; 268, s. 584; 520, s. 170–174; 859, s. 32

FIBIGERÓWNA ELWIRA (1916–19 I 1945), ur. i zam. w Kaliszu, c. Gustawa i Wandy z d. Fulde, z rodziny przemysłowców, producentów fortepianów i pianin „Calisia”, maturę zdała w gimn. im. Anny Jagiellonki, w 1937 ukończyła Akademię Handlową w Poznaniu; we wrześniu 1939 przebywała z matką i siostrą Wandą w Warszawie, jako siostra PCK pielęgnowała rannych; po powrocie do domu w konsp. żołnierz w placówce wywiad. w Winiarach krypt. „Podlesie”, działającej w sieci referatu „Zachód” Wydz. Wywiadu Ofensywnego Oddz. Inform.-Wywiad. KG ZWZ-AK, na polecenie swego d-twa wykorzystywała wobec okupanta niemieckie pochodzenie rodziny, co umożliwiło jej wykonanie wielu poważnych zadań; po „wsypie” placówki aresztowana 3/4 III 1944, więziona w Kaliszu i Łodzi, bita i poniżana w śledztwie, skazana na karę śmierci przez Volkgerichtshof z Berlina na sesji wyjazdowej odbytej w Kaliszu 6–9 XII t.r., rozstrzelana w grupie kilkunastu skazańców na osobisty rozkaz gauleitera Greisera z Poznania, egzekucji dokonano w Lasach Skarszewskich.

1433; inf.: Dariusza Gołębiowskiego, Władysława Kelma, Barbary Krysińskiej

FICHOWSKA ERYKA (?–ok. 1942), żołnierz grupy sabotażowo-dywerycyjnej kierowanej przez dr. Franciszka Witaszka w ramach Związku Odwetu

związany z jej sprawą, przewieziona z Fortu VII w Poznaniu, zgilotynowana. II 278, s. 616; 542, s. 446.

FIEBIEGOWA (FIEBIGOWA?) IRENA (1944), z Poznania, farmaceutka; oskarżona w działalności konsp. grupy z Mosiny (zob. Dabińska), łączonej przez gestapo z grupą Odwetu Okręgu ZWZ-AK Poznań, kier. przez dr. Franciszka Witaszka; więziona w VII, po urodzeniu syna, którego oddano o wieziona do Oświęcimia, nr oboz. 650; zmarła.

71, s. 42, poz. 32; 77.

FIEDOROWICZ HALINA zob. Po Halina.

FIEDOROWICZÓWNA IRENA WANDA, „Wanda” (25 I 1914–VIII 1944), zam. szawie, absolwentka Wydz. Lekarskiego Warszawskiego, dr med., chirurg ftyzjatra w Ujazdowskim; w konsp. wywiadowczyni w DiSK Kedywu KG AK, sekcyjna II pluton minerek, dowodzonej przez Marię Jar „Margeritę”; uczestniczyła w następujących DiSK-u: w 1943 wiosną zwiad na Zamojsz wiosna–lato obserwacja konfidentki gestapo lewskiej, 20 VIII t.r. przecinanie drutów telefonnych w rejonie Rybienka, VIII/IX t.r. zwiad czy Kampinoskiej przed akcją likwidacji niemieckich, 14/15 IX t.r. przyjęcie skoczków samolotowego w Jarzębiej Łące, gdzie jak udzieliła pomocy jednemu z „cichociemnym” podcz. podczas lądowania, w 1944 wiosna rejonu lotniska na Bielanach z terenu Centrum Instytutu Wychowania Fizycznego, 30 IV t. kabla w Mińsku Mazowieckim; w Powstaniu Warszawskim skierowana do nawiązania łączności z działaniami AK w Puszczy Kampinoskiej, w drodze powrotnej w kanale prowadzącym do Starego Miasta; odzn. pośm. Krzyżem Walecznych (zob. też. Halina Kwiecińska).

518, s. 168–170; 811, s. 753; 1123, 1966 r., nr 33; 1276, 905; inf.: Bolesławy Ferencowicz, Ewy Płoskiej.

FIGASZEWSKA HENRYKA, „Jutrzenka” (IX 1944), w Powstaniu Warszawskim łączniczka zgrup. AK „Żyrafa”, poległa rozszarpana w okolicy pl. Henkla na Żoliborzu.

465, s. 329.

FIJAŁKOWSKA ALICJA, „Bożena” (1926–17 I 1945), ur. i zam. we wsi Zdroje w pow. mławskim, c. rolników Juliana i Zygmunta, ukończyła przed wojną 6 klasę powsz.; od jesieni 1939 czynna w konsp. ludowym, w Ludowym Związku Kobiet współdziałała w szkoleniu sanitariuszek, gromadzeniu i opatrunkowych, obsłudze punktów kontroli

Elwira Fibiger (1916–1945), „Piano”, żołnierz NOW-AK

Urodziła się 24 II 1916 r. w Kaliszu w rodzinie przemysłowców, producentów fortepianów i pianin „Calisia”, jako córka Gustawa i Wandy z Fulde.

Maturę zdała w 1927 r. w Państwowym Żeńskim Gimnazjum im. Anny Jagiellonki, w 1937 r. ukończyła Wyższą Szkołę Handlową utworzoną przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Poznaniu. We wrześniu 1939 r. przebywała z matką i siostrą Wandą w Warszawie i jako siostra PCK pielęgnowała rannych.

Po powrocie do Kalisza w październiku 1939 r. jako obywatelka niemiecka nawiązała kontakt z kierowaną przez por. Antoniego Strzelczyka „Kazika” Organizacją Jedności Narodowej wywodzącą się ze struktur Obozu Narodowego. Po rozbiciu organizacji przez Gestapo nawiązała kontakt z Narodową Organizacją Wojskową – strukturą wojskową SN odtwarzaną w tym czasie przez por. Mariana Kwiatkowskiego „Konrada”.

W 1943 r. należała do siatki wywiadowczej organizacji „Miecz i Pług”, utworzonej w marcu przez rtm. Konrada Wünsche i Henryka Flude. Grupa ta podporządkowana była NOW. W wyniku scalenia NOW z AK została żołnierzem AK. Współpracowała z placówką wywiadowczą w Winiarach pod Kaliszem krypt. „Podlesie”, działającą w ramach

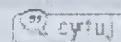
Ekspozytury Wywiadu Komendy Głównej AK „Stragan”, a następnie Ekspozytury Wywiadu Komendy Głównej AK „Lombard”. Wykonywała zadania organizacyjne i łącznościowe, wykorzystując na polecenie dowództwa niemieckie pochodzenie swojej rodziny. Została aresztowana w nocy z 3 na 4 III 1944 r., więziona w Kaliszu, torturowana w śledztwie. Na podstawie wyroku Trybunału Ludowego w Berlinie na sesji wyjazdowej w Kaliszu skazano ją na karę śmierci. Sesja sądu trwała od 6 do 9 XII 1944 r., przewodniczył jej prezydent 5 Senatu dr Albrecht, w obecności radcy sądu ziemskiego dr. Zmecka, sędziego powiatowego NSDAP Rohla, głównego dowódcy SA Maxa Müllera, kierownika urzędu powiatowego Kerkaua oraz przedstawiciela naczelnego prokuratora Rzeszy Niemieckiej, radcy sądu ziemskiego dr. Bacha. Na procesie byli obecni: namiestnik Rzeszy w Okręgu Poznań Artur Greiser, prezydent sądu Proboss, prokurator Steinberg i kierownik Urzędu ds. Ludnościowych, kurator uniwersytecki dr Streit. Ponadto obradom przysłuchiwali się przedstawiciele miejscowych władz partyjnych i państwowych. Rozstrzelana w grupie 55 skazańców w Lasach Skaryszewskich 19 I 1945 r. 26 II 1945 r. została ekshumowana, jej ciało przewieziono do Kalisza i pochowano w rodzinnym grobie na cmentarzu ewangelickim przy ul. Harcerskiej.

Encyklopedia konspiracji wielkopolskiej 1939–1945, red. M. Woźniak, Poznań 1998; „Ostdeutscher Beobachter”, 19 XII 1944 r.; J. Piotrowski, Armia Krajowa. Zarys historii wojennej Kaliszan 1914–1945, Kalisz 2004; R. Sierchuła, Narodowa Organizacja Wojskowa w Kraju Warty [w:] Obóz Narodowy w obliczu dwóch totalitaryzmów 1939–1956 (w druku); Słownik uczestniczek walki o niepodległość Polski 1939–1945. Poległe i zmarłe w okresie okupacji niemieckiej, Warszawa 1988; M.A. Woźniak, Proces obywateli niemieckich – członków ruchu oporu w Kaliszu, „Biuletyn Okręgowej Komisji Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Łodzi – Instytutu Pamięci Narodowej” 1989, t. 6; Ze strachem pod rękę i śmiercią u boku... Wielkopolanki w konspiracji 1939–1945, Poznań 2006.

Rafał Sierchuła

Dołączyła: 04 Mar 2006
Posty: 1700
Skąd: Ziemia

Wysłany: Czw Kwi 20, 2006 18:06 **Mord w Skarszewie 19 stycznia 1945 r.**

Koniec przed końcem
Mord w Skarszewie Andrzej Androchowicz/19.04.2006

O świcie, cztery dni przed opuszczeniem Kalisza, Niemcy rozstrzelali 56 osób. Zbrodni dokonali w lesie pod Skarszewem 19 stycznia 1945 r. Wśród zabitych byli żołnierze Armii Krajowej i Polacy pochodzenia niemieckiego współpracujący z AK.

Działalność konspiracyjna w Wielkopolsce była znacznie trudniejsza niż w pozostałych regionach Polski. Kalisz, w czasie okupacji hitlerowskiej włączony do III Rzeszy, stanowił część Reichsgau Wartheland – Kraju Warty. Już 12 października 1939 r. władze niemieckie wydały obwieszczenie o ujęciu zakładników, którzy mają „odpowiadać za dobre zachowanie się ludności”. Ostrzegali, że „w razie rozruchów lub oporu przeciwko oddziałom wojsk niemieckich lub władzom cywilnym i ich rozporządzeniom – zakładnicy będą straceni”. Tymi zakładnikami byli znani w Kaliszu sędziowie Jan Nowak i Fortunat Gzowski. Na Polaków nałożono obowiązek zdejmowania nakryć głowy i składania ukłonów spotkanym na ulicy Niemcom. Pierwszą ofiarą hitlerowskiego terroru był ks. Roman Pawłowski, rozstrzelany 18 października 1939 r. w środku miasta, na placu św. Józefa.

W 1940 r. masowo wysiedlano Polaków z terenu dawnego województwa kaliskiego do Generalnego Gubernatorstwa, opuszczone mieszkania i gospodarstwa oddając Niemcom. W tej sytuacji działalność konspiracyjna, pozbawiona zaplecza, była szczególnie utrudniona. Mimo to powstawały komórki Związku Walki Zbrojnej, a później Armii Krajowej w Kaliszu, Ostrowie Wielkopolskim, Jarocinie, Ostrzeszowie i Pleszewie. W połowie 1943 r., poznański okręg Armii Krajowej liczył osiem inspektoratów, które skupiały ponad 20 tys. zaprzysiężonych żołnierzy.

Do AK w Kaliszu należeli też Polacy pochodzenia niemieckiego. Aby uwiarygodnić swoją lojalność wobec okupanta, za zgodą organizacji, podpisywali oni volklisty lub przyjmowali obywatelstwo niemieckie.

To byli ludzie powszechnie znani w Kaliszu – adwokaci, lekarze, inżynierowie, właściciele wielkich fabryk i majątków ziemskich: Fibiger, Wunsche, Fulde, Drescher, Schroeder, Stark, Deutschmann. W dworku w Żydowie, którego właścicielem był ziemianin pochodzenia niemieckiego Emil Fulde, mieściła się drukarnia podziemna i punkt kontaktowy AK. Tu prowadzono nasłuch radiowy. Córka Hanna i jej starszy brat Henryk byli członkami II Oddziału Wywiadowczego Inspektoratu Kaliskiego AK. Henryk Fulde, korzystając z nasłuchów radiowych, redagował gazetki zawierające najświeższe wiadomości z frontu. Kolportowano je w Kaliszu wśród ludzi zaufanych, często też podrzucano Niemcom.

Fulde współpracował z Konradem Wunsche, zarządcą majątku ziemskiego w Opatówku. Wunsche jako oficer Wojska Polskiego brał udział w kampanii wrześniowej. W czasie okupacji, za wiedzą organizacji podpisał volklistę, co zapewniało mu duże bezpieczeństwo pracy konspiracyjnej. Fulde odbywał w jego majątku praktykę rolniczą, a jako Niemiec z pochodzenia, żeby nie zostać wcielonym do Wehrmachtu, obciął sobie trzy palce u lewej ręki.

Do tej grupy, współpracującej z wywiadem AK, należał również Jerzy Drescher, syn bardzo znanego i popularnego przed wojną w Kaliszu lekarza dr. Alfreda Dreschera. Z zawodu był architektem i pracował jako kreślarz w niemieckiej firmie budowlanej. Dostarczał głównie powielacze, matryce, farby i inne rzeczy potrzebne do druku gazetek.

Drugim ośrodkiem konspiracji była Fabryka Pianin i Fortepianów Arnolda Fibigera. Założyciel fabryki Niemiec Arnold Gustaw Fibiger osiedlił się w Kaliszu w 1847 r. Rodzina Fibigerów przez trzy pokolenia spolonizowała się. W czasie okupacji w fabryce, która zamiast instrumentów produkowała łóżka drewniane i skrzynie na amunicję – powstała komórka AK. W jej działalność zaangażowało się rodzeństwo – Alfred i Elwira Fibigerowie. Ich brat, a wnuk i spadkobierca założyciela fabryki, również Arnold Gustaw Fibier, jako oficer Wojska Polskiego dostał się do niewoli niemieckiej. Po wojnie został pierwszym i długoletnim dyrektorem upaństwowionej fabryki, która przyjęła nazwę Calisia.

Ważną placówką była Fabryka Koncentratów Spożywczych w Winiarach, określana kryptonimem konspiracyjnym Podlasie. Jej właścicielem był związany z AK Alfred Nowacki, który miał obywatelstwo niemieckie. Jego rodzice na początku XX stulecia wyemigrowali z Łodzi do Niemiec. Nowacki wychował się tam i ożenił. Czuł się jednak Polakiem. W konspiracji w Kaliszu był postacią szczególnie ważną. Miał pseudonim Piąty. W fabryce w Winiarach ukrywał wielu Polaków poszukiwanych przez gestapo oraz zdekonspirowanych w Kaliszu członków AK. W Warszawie działali w konspiracji jego dwaj bracia. Zajmowali się produkcją amunicji. Na początku 1944 r. zostali aresztowani. Alfred Nowacki wykorzystując niemieckie obywatelstwo i swoją pozycję właściciela fabryki produkującej artykuły dla wojska próbował ich uratować. Gestapowiec, z którym nawiązał kontakt, zażądał za ich uwolnienie bardzo dużej sumy. Nowacki pieniądze dostarczył. Niestety, jak się okazało, braci już wcześniej rozstrzelano. Nie przypuszczał, że za rok ten tragiczny los spotka i jego.

2 i 3 marca 1944 r. Niemcy dokonali w Kaliszu masowych aresztowań. W więzieniu znalazło się ponad 100 osób. Wśród nich członkowie Armii Krajowej pochodzenia niemieckiego Alfred i Elwira Fibiger, Alfred Nowacki, Konrad Wunsche, Emil i Henryk Fulde, Jerzy Drescher, Irena Stark, Bruno Lompa, Bożena Deutschmann oraz Polacy – Bolesław Krawiec, Janina Stasiak, Tadeusz Pyzik i Barbara Pawlak. Po trwającym dziewięć miesięcy śledztwie, które prowadziło gestapo w Łodzi, sporządzono dwa akty oskarżenia – osobno dla czwórki Polaków, osobno dla dziesięcioosobowej grupy Polaków pochodzenia niemieckiego. Wszyscy oskarżeni byli o działalność przeciwko III Rzeszy, zdradę narodu niemieckiego i szpiegostwo.

Pokazowy proces odbył się w dniach 6–9 grudnia 1944 r. Była to sesja wyjazdowa Volksgerichtshof (sądu ludowego) z Berlina. Salę przy Hitlerstrasse (obecnie Wyzwolenia) wypełniali Niemcy zamieszkali w Kaliszu. Gmach otoczony był przez policję, a procesowi przez cały czas przysłuchiwał się namiestnik Rzeszy Niemieckiej w Kraju Warty, gauleiter Arthur Greisser. Odbyły się dwie rozprawy. W pierwszej stanęli przed sądem oskarżeni pochodzenia niemieckiego. 9 grudnia, w ostatnim dniu sesji wyjazdowej sądu ludowego z Berlina, sądzono Polaków.

Na karę śmierci zostali skazani Henryk Fulde, Konrad Wunsche, Bruno Lompa, Alfred Fibiger, Elwira Fibiger, Alfred Nowacki, Jerzy Drescher, Bolesław Krawiec, Tadeusz Pyzik i Barbara Pawlak. Irenę Stark skazano na 10 lat więzienia, Emila Fulde na 5 lat, a Bożena Deutschmann i Janina Stasiak zostały uniewinnione.

Zgodnie z obowiązującym wtedy prawem niemieckim, wyrok śmierci mógł być wykonany dopiero po upływie stu dni. Tymczasem zbliżał się front. W więziennych celach słychać już było pomruki radzieckich dział. To rodziło nadzieję.

Oczekująca na śmierć Barbara Pawlak nosiła pseudonim konspiracyjny Baśka. W czasie okupacji pracowała jako ekspedientka u rzeźnika Lindnera, który zaopatrywał w mięso wojsko niemieckie. Pawlak przyjmowała zlecenia i sporządzała rachunki. To pozwalało określić dość

dokładnie ilość, wielkość, a także rodzaj niemieckich jednostek przebywających w rejonie Kalisza. Z jej raportów, które dostarczała niejakiemu Leskiemu, można było również wyciągnąć wnioski dotyczące ruchu wojsk. W akcie oskarżenia Barbarze Pawlak zarzucono, że „usiłowała przekazać jej przez agenta wywiadu Leskiego zlecenia szpiegowskie wykonać” i że w konsekwencji „popierała zamierzenia tajnej organizacji wywrotowej w urzeczywistnieniu zdrady głównej, mającej na celu odnowienie państwa polskiego w drodze gwałtu – przez co działała na rzecz państw wrogich, równocześnie z tym uprawiała szpiegostwo”.

Pawlak przebywała w jednej celi z Elwirą Fibiger, którą 19 stycznia przed świtem wyprowadzono z celi. Po dwóch godzinach ta sama Niemka wyprowadziła Barbarę Pawlak z zaskakującą informacją, że „idzie do kuchni po prowiant na drogę”. Nieoczekiwanie, wraz z grupą więźniów znalazła się na dworcu kaliskim, skąd towarowym pociągiem wywieziona została do więzienia w Waldheim (Saksonia). Przebywali tam wyłącznie skazani na karę śmierci i dożywocie. W kwietniu przewieziono ją do Drezna, skąd po kilku dniach, już pieszo, pod eskortą, w kilkudziesięcioosobowej grupie skazanych pomaszzerowała do obozu w Litomierzycach (Czechy). Tam zastał ją koniec wojny. Została uratowana. To graniczyło z cudem. Komu i czemu to zawdzięcza, pani Barbara nie wie do dzisiaj.

26 kwietnia 1945 r. w lesie skarszewskim rozpoczęto ekshumację. Z ramienia Urzędu Miejskiego kierownikiem grupy ekshumacyjnej był Tadeusz Martyn, historyk. Wydobyte ze zbiorowego dołu zwłoki w trumnach przewożono na dawny cmentarz żydowski przy ul. Podmiejskiej w Kaliszu. Tam następowała identyfikacja. Na 56 osób zabitych, udało się ustalić tożsamość tylko 30. Ich zwłoki zabrały rodziny. Pozostałe, których nie udało się zidentyfikować, pochowano w zbiorowej mogile na cmentarzu Tynieckim przy ul. Łódzkiej. Na tym cmentarzu znajduje się osobny grób Alfreda Nowackiego, byłego właściciela fabryki w Winiarach. Również osobno pochowano Bolesława Krawca, porucznika AK, ps. Stach, komendanta Inspektoratu w Jarocinie. Na cmentarzu ewangelickim w rodzinnym grobowcu zostali pochowani Elwira Fibiger, Konrad Wunsche i Henryk Fulde.

Namiestnik III Rzeszy Kraju Warty Gauleiter Arthur Greiser, który w tragedii kaliskiej organizacji AK miał swój niekwestionowany udział, w latach 30. był prezydentem senatu Wolnego Miasta Gdańsk. Urodzony w Środzie Wielkopolskiej, znany był z okrucieństwa wobec ludności polskiej i żydowskiej. Po wojnie powołany przez władze polskie Najwyższy Trybunał Narodowy na procesie w Poznaniu 9 lipca 1946 r. uznał go za zbrodniarza wojennego i skazał na karę śmierci. Wyrok wykonano na stokach Cytadeli Poznańskiej. Był to pierwszy w Polsce proces zbrodniarza wojennego.

Autor jest dziennikarzem, reżyserem filmów dokumentalnych. Nakręcił kilkadziesiąt reportaży o tematyce społecznej i historycznej.

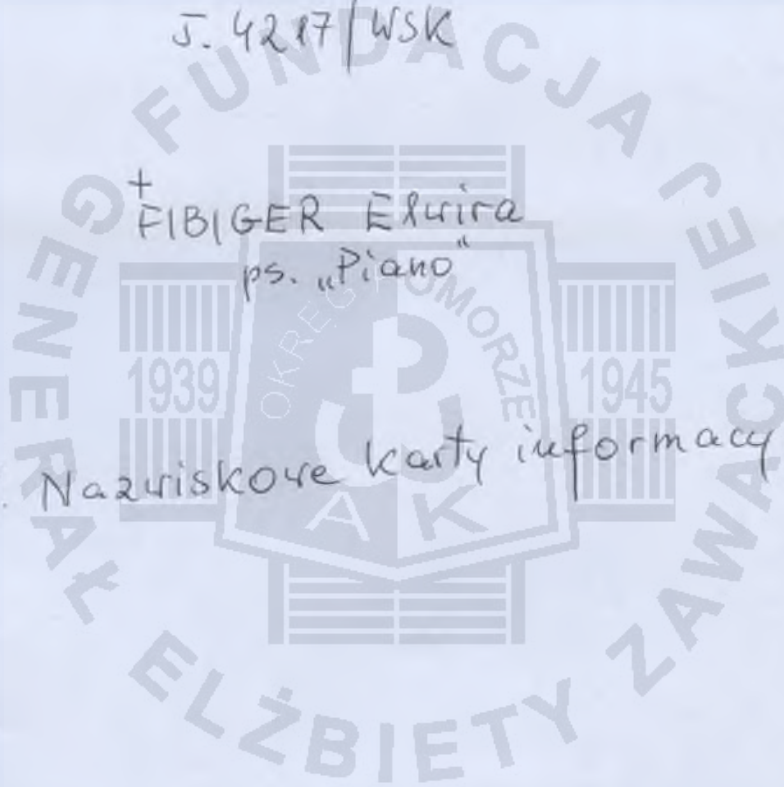
<http://wiadomosci.onet.pl...2,kioskart.html>

J. 4217/WSK

AK
okr. Łódź
obci. Kalisz

+ FIBIGER Elzira
ps. „Piano”

V. Nazwiskowe karty informacyjne: 1

T. 4217 / WSK

AK
okr. Łódź
obc. Kalisz

+ FIBIGER Elżbira
ps. „Piano”
(1916 - 19. I. 1945)

B. Rojeh 2014.

